

VRIJ BELGIE, weekblad van de actief passivistische vluchtelingenpers, uitgegeven te Den Haag (1915-'18), onder hoofdredactie van Frans van Cauwelaert en Julius Hoste jr.

Het blad, waarvan het eerste nummer verscheen op 27 augustus 1915, werd gesticht om in te gaan tegen de politiek van het dagblad De Vlaamsche Stem, dat de richting opging van de bestuurlijke scheiding en een voorwaardelijk loyalisme. Vrij België had een cultuurflamingantische kijk op de V.B. en stelde zich van deze visie uit - binnen het principiële kader van onvoorwaardelijke trouw aan de unitaire staat en afwijzing van elke vijandige hulp - concreet tot taak het Vlaamse zelfbewustzijn te versterken en het binnenlands karakter van de Vlaamse kwestie te bewaren door elke internationale regeling ervan af te wijzen. De werkelijke taalstrijd zou na de oorlog hervat worden. Het activisme en zijn verwezenlijkingen veroordeelde het blad scherp. Over zijn gespannen verhouding tot de Frontbeweging, programmatisch afgescheurd door de eis van zelfbestuur, lichte

het weekblad zijn lezers niet in, doch beperkte zich tot een paar vermanende artikelen die enkel voor insiders betekenisvol waren. Op het vlak van de buitenlandse politiek sprak het blad zich uit voor het behoud van de neutraliteit, tegen eventuele annexaties en voor de vrijhandel na de oorlog. Het laatste nummer van dit weekblad, uitgegroeid tot het meest vooraanstaande van de actief passivistische pers, verscheen op 20 november 1918.

De voornaamste medewerkers van Vrij België waren : G. Opdebeek, A. Janssens, E. Hullebroeck, A. van de Perre, E. Peeters, H. Hoste, A. Buysse, L. van der Essen, P. de Keyser, A. de Ridder, R. Verdeyen, F. Wittemans, A. Hans, J. de Maegt, E. Claes, D.F. Boens, A. van Cauwelaert, F. Francken en G. Sap. Volgens eigen opgave van het weekblad verspreidde het 7.000 nummers en telde het 700 abonnees.

LITERATUUR : M. Cordemans, *Dr. A. Van de Perre's oorlogsjaren* (1963); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914-1939*, I (1969); - R. Steyaert, *De Vlaamse politiek van het weekblad Vrij België 1914-1918 en van het Vlaamsch Belgische Verbond 1917-1918* (licentiaatsverhandeling Kath. Univ. Leuven, 1972). ROZEMIE STEYAERT